

ACC. NR M. 14470: 1-4.

Landskap: Skåne Upptecknare: Marianne Gottfries
Härad: Ingelstads Berättare: Karna Jarl
Socken: Ingelstad m. fl. Berättarens yrke: ru
Uppteckningsår: 1955 Född år 1865 i Komstad, Fliby m.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

När den nya tiden kom till bygden. s. 1-4.

LUF 73

Skriv endast på denna sida

År 1887 tjänstgjorde jag på Ingelstad Nygård. Det är en stor gård. Där fanns både drängkammare och pigkammare. Men 1885-86 då jag tjänstgjorde på en bondgård i Hannas bodde pigorna i köket.

Pigkammaren på Ingelstad Nygård användes inte för något annat ändamål. Vi låg två i varje säng. Vi hade två st. lakan som byttes regelbundet en gång i månaden. Även drängarna hade två lakan.

Varje söndag fick jag byta handdukar till alla. Duken i köket byttes också då. Allt var mycket ordentligt på Nygård.

I pigkammaren fanns inga prydnader. Belysningen utgjordes av en fotogenlampa. Eldstaden var en järnspis, men när jag flyttade 1888 utbyttes den mot cisterner, men de var inte alls bra.

Kläderna förvarades i en kista. Jag hade dessutom ett halvt dussin kaffekoppar i min kista. Av möblerna var det bara kistan som var ens egen. Drängarna hade drängaskåp d.v.s. klädeskåp till att förvara sina kläder i.

När man skulle byta ~~en~~ plats så fick kistan stå kvar tills man hunnit få en ny plats och då hämtades kistan av någon på denna platsen.

År 1882 fick jag i lön : en klänning, ett lintyg, ett förkläde, ett halvt kilo ull till strumpor . Efter 1882 avlönades jag med penningar. Att få en klänning sydd på den tiden kostade 2,50 kr.

Då jag tjänstgjorde i Hannas 1885-86 betalades pengar till klockaren. Bönderna betalade allt eftersom de hade jord, somliga 13 öre andra 50 öre.

När jag var liten arbetade man från solen gick upp till den gick ned och fick 33 öre/dag. ⁱⁿen år 1872 kom en tysk möllare vid namn Holst till Komstad. Hans arbetare arbetade mellan 7.00-19.00. De hade en timma till middagen och en halv timme till meafton och så var lönen 67 öre/dag. Detta blev en pina för bönderna för då ville naturligtvis ~~bönderna~~ drängarna ha samma arbetstid och samma lön. Bönderna fick ge med sig och rätta sig efter Holst. Där fanns då vatten- och väder-kvarn och mejeri i Komstad.

Förströelse. Ibland blev det dans i Gislövs Stjärna eller i Jägarparken i Gärsnes men mest blev det på logarna. Då fick pojkarna lägga tio öre vars till spelmannen.

Jag läste mycket i Bibeln och Psalmboken och predikoboken. Biblioteksböckerna kom i början av 1900-talet till Borrby.

Vi åt tillsammans med husbondsfolket på Inelsta Nygård. Men när jag år 1891-92 tjänstgjorde i Borrby åt vi var för sig, utom den äldste sonen som åt tillsammans med oss. Vi åt alla samma mat, och i köket hade vi våra bestämda platser.

Fritiden tillbringades om vinterkvällarna tillsammans med husbondsfolket i köket. På Nygård däremot där det fanns pig-och-drängkammare var vi inte tillsammans. Det var liksom finare där. På kvällarna läste jag i min psalmbok och om söndagen gick jag i kyrkan.

ACC. N:R M. 14470:4.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

På Ingelstad Nygård, där jag tjänstgjorde år 1887 kallades finrummet för salen.

Jag vet inte hur där såg ut för jag var aldrig därinne. Det var nämligen den andra pigan, som stod för städningen där och då hade inte jag där inne att göra. En enda gång var jag där som hastigast inne och det var när där var storfrämmad men då såg jag inte hur där såg ut.

Salen användes bara när det var riktigt mycket folk, som skulle komma.ii